

Av framstillingen framgår, at det bortsett fra jordrente og pumpeavgifter, fås en effektiv rente på ca. 3,5 % av en investert kapital på ialt kr. 46.500,—.

Mitt siste oppholdssted var Lundegaardsmose ca. 10 km vest for Store Vildmose. Her fikk jeg anledning til å studere en rekke mindre maskintorvanlegg. Det var interessant å se hvordan maskiner og driftsmåter varierte på ulike myrer og steder. Særlig hadde jeg utbytte av å besøke gårdbruker Otto Jensen, Udholm. Her hadde den praktiske mann vist at en med enkle og relativt billige maskiner kan oppnå gode resultater. I sin vel utstyrte gårdssmie reparerte, forandret og delvis bygget herr Jensen selv alle sine torv-maskiner og redskaper til torvproduksjonen.

Som regel var torva vel omdanna og krevde ikke særlig god bearbeiding. Dette ga seg uttrykk i de maskiner som ble brukt.

En del av torvproduksjonen på Lundegaardsmose foregikk på områder hvor torva var dekket med et sandlag (ofte 1 m tykt). Denne torva ble benevnt for «martørv». Sandlaget ble fjernet ved håndgraving, eller hvor det ble drevet i litt større stil, med grave-maskin. Under det etterfølgende torvarbeid var det ofte vanskelig å unngå at der ble blandet noe sand i torva.

På Lundegaardsmose så jeg atskillig rovdrift på myrene. Til dels var der ikke sørget for regulering av vatnet, slik at store vatnfyldte torvgraver hindret en rasjonell utnyttelse av den gjenværende torv.

Til slutt vil jeg nevne at jeg også fikk anledning til å besøke Herring Landbruksmuseum, hvor det bl. a. finnes en meget interessant eldgammel bondegård.

Reisen, som ble gjennomført etter programmet, ble av stor faglig verdi for meg. Ikke minst virket det inspirerende å se hvordan danskene har kunnet utvikle brenntorvproduksjonen til å bli en industri av meget stor økonomisk og samfunnsgavnlig betydning. Men jeg fikk også inntrykk av at man var klar over at den framtidige brenntorvproduksjon måtte skje med et visst måtehold, da råstoffkildene er begrenset. Av sikkerhetsmessige grunner anså man det av stor betydning å ha en reserve av brenntorvmyr innen landets grenser.

Tilslutt vil jeg takke alle som jeg kom i berøring med for hjertelig mottakelse og imøtekommenhet.

ARSMELDING FRA TRØNDELAG MYRSELSKAP FOR 1949.

(46. arbeidsår.)

Medlemstallet har i 1949 vært 73 årsbetalende og 12 livsvarige medlemmer, tilsammen 85. Dette er en tilvekst i beretningsåret på 8 medlemmer.

Meddelelser fra Det norske myrselskap er som tidligere sendt medlemmene gratis.

Selskapet har i beretningsåret fått kr. 3.000,— fra Det norske myrselskap. Fra Nord- og Sør-Trøndelag fylker er mottatt kr. 2.000,—.

Fra en rekke herreder i begge Trøndelagsfylkene er mottatt kr. 1.510,— og fra sparebanker og forretningsbanker i Trøndelag kr. 270,—.

Styret vil herved få uttale sin beste takk for disse bidrag, som i vesentlig grad har bidratt til å fremme det store oppmålings- og undersøkelsesarbeid som Trøndelag Myrselskap har utført i beretningsåret.

Selskapet har i 1949 fortsatt sitt arbeid med kartlegging og bonitering av en rekke større og mindre myrområder i Trøndelagsfylkene.

Arealet av Trøndelags myrer er antatt å være ca. 5 millioner dekar, og gjennom de 25 år som vårt selskap har drevet sitt kartleggings- og undersøkelsesarbeid er det kartlagt ca. 600.000 dekar av dette store areal, eller henimot 12 %.

På mange av disse myrvidder er det startet bureising i stor stil, således på Nerskogen i Rennebu, Varghiet i Stjørna, Momyrene i Åfjord og andre steder.

Men største delen av de kartlagte myrarealer ligger fremdeles unyttet som før.

Sør-Trøndelag.

1. Hitra. Her er foretatt endel supplerende målinger av de myrer som ble kartlagt i 1931—1935, nemlig Skumfossørene, Singsmyrene, Havmyrene, Sandstadmyrene og Hammerstadmyrene. Feltene har et areal på 36.121 dekar, hvorav 14.984 dekar er myr.
2. Selbu. Etter rekvisisjon av Selbu jordstyre er undersøkt et beitefelt på 2.135 dekar. Det er utarbeidet kart over feltet på grunnlag av utskiftningskart med supplerende målinger, boringer og analyser. Feltets myrareal utgjør 1.078,8 dekar. I Selbu er dessuten foretatt befarings av et 235 dekar stort strøttorfelt, hvor nærmere undersøkelse vil bli foretatt seinere i forbindelse med fortsatt bonitering av Selbu herred.
3. Malvik. Etter rekvisisjon av M. O. Solli er foretatt befarings av myr med henblikk på skogreising. Av det befarte område vil endel tresatte myrer egne seg for fortsatt grøfting i forbindelse med grøfting av fuktig skogsmark. Et areal på ca. 300 dekar høgreliggende, ikke tresatt myr av mindre god kvalitet ble betegnet som ikke grøfteverdi for skogreising.
4. Vinje. I Vinje er følgende felter oppmålt og undersøkt:
  - a. Hovdmyrene, tilhørende Hovde og Hofset. Feltet er ialt ca. 480 dekar. For at feltet skal kunne nyttes er det nødvendig å senke Hovd-

bekken og Staursetelva. Herved vil 350 dekar myr og fastmark kunne kultiveres. Hovdtjønna og ca. 40 dekar omkring vatnet vil ikke kunne nyttes uten uforholdsmessig store omkostninger, mens 50 dekar av fastmarka vil kunne dyrkes uten kanalisering. Det er opptatt kart over feltet og utarbeidet detaljert senkingsplan.

- b. Grønsetfeltet, tilhørende Lars Hjorthol er også detaljundersøkt. Arealet er 175,7 dekar hvorav 105,4 dekar fastmark, 63,7 dekar myr og 6,6 dekar berg og skograbb.
5. Stjørna. Det store bureisingsfeltet Varghiet som vårt selskap kartla i 1933 er befart ved formannen. Der er gjennom 16 år utført et omfattende bureisingsarbeid med delvis meget gode resultater.

Varghiet gård, ca. 260 dekar med store myrarealer omkring Store Gjølgevatnet, tilhørende Odd Melhuus, har i mange år vært forpaktet. Eiendommen er nå overtatt av eieren som atter vil søke å få gården i hevd.

Under befaringen ble tatt ut ca. 50 prøver, både av myra, fastmarken og undergrunnen.

Nord-Trøndelag.

1. Frol. Karl Haug og Georg Berg har fått veiledning i bruk av grøftedynamitt for kanalisering av Østre Venåsmyra, stor 703 dekar, som vi kartla og undersøkte i 1948.
2. Skogn. Hos Guttorm Grønneng, Nossum, er det oppmålt og undersøkt en tidligere dyrket myr, hvor det har vært vanskelig å få grøftene til å holde.

Det er lagt nye planer for drenering samt gjenlegging av eldre kanaler med impregnerte sementrør.

3. Harran. Stormyra er oppmålt og undersøkt for Harran Torvstrølag med henblikk på utnyttelse til torvstrø.

Myrarealet er 122 dekar og er beregnet å innholde 266.500 m³ råtorv. Myra er nokså ujamn og bare 3 av de undersøkte 6 prøver har bedre vannoppsugingsevne enn 8. Myra ansees brukbar for jernbaneteknisk utnyttelse. Den ligger bekvemt til, tett inn til riksvegen og i nærheten av Harran st.

Statens landbrukskjemiske kontrollstasjon i Trondheim har som tidligere gitt råd om kalking, gjødsling etc. på grunnlag av analyse-resultatene av de myrprøver som er tatt fra feltene.

Samtlige områder er undersøkt av vår landmåler, landbrukskand. Karle Kjølstad.

Styret for Trøndelag Myrselskap har i beretningsåret vært:

Formann: Direktør Haakon O. Christiansen, Trondheim.

Nestformann: Forsøksleder Hans Hagerup, Mære.

Styremedlemmer: Landbruksfylkessjef Ingv. Grande, Trondheim.

—>—

Alb. Eggen, Sunnan.

Ingeniør Adolf Moen, Trondheim.
 Lektor Haakon Odd Christiansen, Trondheim.
 Fylkesagronom Helge Syrstad, Fannrem.
 Varamenn: Landbrukskjemiker O. Braadlie, Trondheim.
 Ingeniør J. Minsaas, Trondheim.
 Sokneprest O. Røkke, Grong.
 Kjøpmann Simon Engen, Trondheim.
 Ingeniør Kr. Refsaas, Trondheim.
 Sekretær og kasserer: Bestyrer, landbrukskjemiker O. Braadlie,
 Trondheim.
 Revisorer: Fabrikkeier Chr. Christiansen.
 Kjøpmann Simon Engen.
 Representanter til Det norske myrselskap:
 Landbrukskjemiker O. Braadlie, Trondheim.
 Oppmålingsfullmektig Th. Løvlie, Sandvika.

Regnskapsutdrag for 1949.

Inntekt.		Utgift.
Beholdning fra forrige år:	kr. 11.415,81	Kontorutgifter, an- nonser etc. kr. 228,20
Bidrag:		Reiseutgifter » 137,50
1. Bidrag fra Det norske myrselskap	» 3.000,00	Kontingent til Det norske myrselskap » 167,00
2. Fra kommuner	» 1.510,00	Utgifter til oppmåling, analyser etc. » 5.626,92
3. Fra banker	» 270,00	Kassabeholdning » 10.711,83
Medlemskontingent	» 386,00	
Renter 1949	» 209,94	
Ymse	» 79,70	
	<hr/> Kr. 16.871,45 <hr/>	<hr/> Kr. 16.871,45 <hr/>

Trondheim, $\frac{1. januar}{1. mars}$ 1950.

O. Braadlie. (sign.)
 kass.

Revidert
 Chr. Christiansen. Simon Engen.
 (sign). (sign).

Årsmøte.

Årsmøte holdtes 30. mars i forbindelse med Landbruksuka.

Årsberetning og regnskap ble referert og godkjent.

Som formann ble gjenvalgt direktør Haakon O. Christensen, og som styremedlemmer gjenvalgtes de uttredende: fylkeslandbruks-sjef I. Grande, forsøksleder H. Hagerup og ing. A. Moen.

Forsøksleder H. Hagerup ble gjenvalgt som viseformann og landbrukskjemiker O. Braadlie som sekretær og kasserer. Som revisorer valgtes fabrikk-eier Chr. Christensen og konservator S. Tiller og som representanter til Det norske myrselskap gjenvalgtes landbrukskjemiker O. Braadlie og oppmålingsfullmektig Th. Løvlie, Sandvika.

Landbrukskandidat K. Kjølstad redegjorde for selskapets arbeid i 1949.

Formannen.

JORDØYDINGA I KYSTSTROKA PÅ VESTLANDET.

Styret i Hordaland Landbruks-selskap sende den 22. juni i år Landbruksdepartementet og landbrukskomitéen i Stortinget denne oppmoding:

«På årsmøte i Hordaland Landbruks-selskap 2. juni i år tok ein opp spørsmålet om jordøydinga i kyststroka på Vestlandet. Etter foredrag av direktør dr. agr. Aasulv Løddesøl «Om jordødeleggelse — og tiltak for å verne om jordsmonnet i Norge» vart det samrøystes vedteke å oppmoda styret i Landbruks-selskapet om å be styresmak-tene syta for ei tenleg jordvern i kyststroka, og kompensasjon for dei vanskar ei slik jordvern måtte føra til på andre måtar.

Lov av 18. mars 1949 om vern mot jordøydeleggjing er ei god hjelp til å stogga verste torvbrenninga. Men det er ei onnor form for jordøyding som det er like turvande å få rådgjerder i mot. Og denne øydinga går ut over den dyrka jorda i kystbygdene. Ein stor part av jorda i desse stroka er grunne myrar som ligg like på grunnfjellet. Når desse myrane vert nytta til åker, minker jordlaget så sterkt at dei på etter måten stutt tid vert ubrukelege til kultur-jord. Fagfolk meiner at slike myrar berre bør nyttast til eng og beite.

Det er naudsynt å få klårlagt korleis ein best kan driva jordbruk på slike stader — utan å øydeleggja sjølvje jorda. At det må takast serlege omsyn til driftsmåten i desse stroka er sjølsagt.

For jordbruket i kyststroka på Vestlandet er dette spørsmålet så ålvorleg at ein må be om at det vert teke opp snarast råd.»

TIL MYRSELSKAPETS MEDLEMMER.

Det henstilles til alle årsbetalende medlemmer som enda ikke har betalt kontingent for 1950 å gjøre dette snarest. Bruk de ut-sendte postgiroblanketter eller vanlige postanvisninger. Hovedkon-torets adresse er: Rosenkrantzgaten 8, Oslo.